

מה אהבתי

הקרון לעידוד שניים מקרא ואחד תרגום, בקיאות בפרשה ומפרשי התורה • לזכר מ"ה קדושי מירון

מתי בדיוק
נעלם המטבע?
סיפורו של שבת

הר שמורכב
מחומי-השערה
רצון השם

מה עושים
בבין הזמנים?
מתחילים משמורת

קבלת התורה
ברגע אחד!
חיים למוצאייהם

מדוע עשה הבחור 'הגבהה' הפוכה כמו בשמחת תורה?

הבחור שעלה אחרון לתורה, הוא בחור מגמגם, וכשהוצרך לעשות את הברכה השניה, גמגם נוראות ולקח לו זמן רב עד שהצליח לגמור אותה, ובכל אותה עת הבחורים החליפו מבטים והתלחשו ביניהם. ואז בדיוק כיבדני הגבאי בהגבהת הספר.

"הייתי אז נסער בראותי איך אותו בחור עומד בוש ונכלם, והתחלתי לחשוב מה אני יכול לעשות כדי להסיח את דעת הבחורים ולהסיטה לנושא אחר. בהחלטה של שניה החלטתי שאם נקראתי לעשות 'הגבהה', הרי שאעשה הגבהה הפוכה, והיא תהיה לשיחת היום - וכך ישכחו כולם מהגמגום של הבחור שקיבל עלייה... כך עשיתי, וברוך ה', הרעיון עבד נפלא מאוד.

אמר האב לגר"י וואזנער: "מאותו יום התחיל בני לגדול ולפרוח ולהצליח בתורה - והנה, בחסד השם, הוא הגיע לאן שהגיע."

וראה שהוא שולט בד' חלקי השולחן ערוך ופניו מאירות מזיו החכמה. שאל הרב וואזנר את אבי האברך אם מאז ומתמיד הצליח בנו בלימודו, או שהדבר אירע בגיל מאוחר יותר - משום שהוא מרגיש עליו שישנו משהו המתחבא מאחורי ידיעותיו הרבות. השיב אביו שאכן, לא תמיד הבן היה מצליח בתלמודו, כמוש לא, והגר"י ביקש ממנו שיספר לו מתי חל השינוי בבנו.

פתח האב וסיפר: היה זה כשבני למד בשיבה. יום אחד בשני או חמישי כיבדוהו בהגבהת הספר תורה. הוא ניגש, ולתדהמת כולם, עשה הגבהה הפוכה כמו שעושים בשמחת תורה וכל הבחורים נהנו שסוף סוף יש מישהו שעושה איזה דבר מעורר ענין. אחרי התפילה קרא לו המשגיח ושאל אותו: "אמור נא! הכל כשורה אתך?"

השיב לו בני: "רצונך באמת לדעת מה המעשה? -

חיים למוצאייהם

זווית אמונית בפרשת השבוע
מגדולי הדורות זיע"א ויבלחמ"א

רק חזק לבלתי אכל
הדם פי הדם היא הנפש
(דברים י"ב, כ"ג)

עד כמה תמורה היא שפכות דמים ומה גדול שכרו של מי שנוהר ממנה עד למאוד, או אפילו מונע את קיומה כשהוא מבייש את עצמו? סיפור מדהים סיפר לאחרונה המשפיע רבי שמשון שפיצר שליט"א:

שמעתי מעשה באברך אחד שהלך להבחן אצל הגאון רבי יוחנן וואזנר שליט"א. הגר"י בחן אותו

הרעות, הבאים [ב]שינוי נגד הטוב האמיתי, אבל הם באים בעוה"ל לפי המקבל."

כיוצא בדבר אנו רואים כי בברכתו של בלעם נאמר הנה הנה בְּרַךְ לְקַחְתִּי, בניקוד קמ"ץ, לשון קמיצה וסתימה, וכאשר הוא מדבר על הברכה שיצאה מפי הקב"ה, הוא אומר "וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה", כשהניקוד בציי"ר, כלומר מצוייר לטובה על ידי הנבראים, שעשו טוב וגרמו לברכה לרדת עליהם בטובת מעשיהם.

זו אפוא הסיבה שהתורה מציבה את הברכה, לפנינו. רְאֵה אֲנֹכִי נִתֵּן לְפָנֶיךָ, כי בידנו הדבר לקבוע אם האור האלוקי המתוק בשרשו יבוא בטוב או יתהפך חלילה על ידי מעשינו לרע.

כך גם ידועים דברי הבעש"ט הקדוש שאמר, על הפסוק "ה' צילך" שהקב"ה נוהג עימנו כצל. לפי התנהגותנו, כך הוא משפיע עלינו.

ומי יתן ויבמי פגרא אלו, של רווח בין פרשה לפרשה נזכה לשמירה יתירה ולא נאבד ברגע אחד את כל השגתינו. אדרבה, נתחזק בשמירת הקדושה וכוחה הסגולי עלינו לטובה - כי בידינו הדבר!

לפני האדם ואם יבחר ברע, תבוא אליו, והטובה אל עושי הטובה. הוי אומר, הכל תלוי בבחירתו של האדם.

אולם ניתן להסביר זאת בעומק הפסוק שהביא רבי אלעזר בדרשתו, "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב". כי פירוש הכתוב בפשטותו הוא (ראה שם בתרגום: "מפי א-לקא לא תפוק בישתא... ובעידן דבעי למיגור טובא בעלמא, מן קדם קודשא נפקא"), כי מהקב"ה אין יוצא רע כלל. הכיצד? אלא, שהשורש העליון, הוא מתוק וטוב, גם מה שלעינינו נראה כאן בעין גשמית כרע'. כמו שכתב בעץ חיים (שער י"ג פ"א): "כל הדינין נמתקין בשרשן, שכולו טוב בלא רע כלל, כמו שכתוב בפסוק: מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. כי השורש העליון הוא בלא רע כלל."

וכך גם כתב המהרש"א בפסחים (ג): "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב", אמר רעות בלשון רבים והטוב בלשון יחיד, לפי שהרעות יש בהם שינויים רבים לפי המקבלים, ולא כן הטוב הבא ממנו יתברך הוא טוב אמיתי בלי שינוי, והוא שאמר מפי עליון לא תצא

בעין הפרשה

מבט והגות לפרשת שבוע

הרה"ח רבי מאיר נחמן אלחד שליט"א
ראש כולל 'קדושי מירון'

עצור, ברכה לפניך!

בתחילת הפרשה אנו קוראים: רְאֵה אֲנֹכִי נִתֵּן לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְלָה (דברים י"א, כ"ו). הנה, מדוע נתינת הברכה היא דווקא "לפניך". די היה לכאורה לומר רְאֵה אֲנֹכִי נִתֵּן הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְלָה.

אלא שאין הדבר תלוי אלא בנו. וכך אמרו חז"ל במדרש (דברים רבה פרשה ד, א): "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה". אמר רבי אלעזר: משאמר הקב"ה הדבר הזה בסיני, מאותה שעה "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב" (איכה ג', ל"ח). אלא, מאליה הרעה באה על עושי הרעה, והטובה באה על עושי הטובה. עד כאן דברי המדרש. כלומר, הרעה מונחת

שכר זיכוי הרבים בהפצת העלון תעמוד לזכות התורמים והמסייעים בהפצתו.
לתרומות ולהנצחות נא שלחו מייל: kdosheimeron@gmail.com

מתחילים משמורת

עצות והיגיים על מצוות קריאת
"שניים מקרא ואחד תרגום"

הרב יחזקאל כהן

עכשיו זו ההזדמנות שלכם!

בבוקרו של אחד מימי בין הזמנים צלצל הטלפון. מעבר לקו נשמע תקליט צלול, של קריין בעל קול בס.

"תמיד רציתם לדעת אנגלית, ולא היה לכם פנאי ללמוד? עכשיו זו ההזדמנות שלכם! בשמיעת השיעורים בקו זה - תוכלו לרכוש שליטה טובה בשפה האנגלית בתוך כשלושה חודשים".

מה?

אתה שומע את התקליט הזה, ואתה שואל את עצמך, רגע, האם זה מה שחסר לי עכשיו? רק אנגלית נשאר לי ללמוד? סיימתי את כל התורה, גמרתי את כל החובות שלי עד שנשאר לי זמן פנוי ללמוד אנגלית?

"עכשיו זו ההזדמנות..."

עכשיו זו ההזדמנות שלנו?

כל בר דעת יודע, כל בן תורה אמיתי מבין שהתגובה לתקליט כזה, הוא ניתוק צורמני חד. חד-משמעי!

האם עכשיו זו ההזדמנות שלנו ללמוד שפות זרות? אדרבא, עכשיו 'בין הזמנים', זו ההזדמנות שלנו להעמיק חקר יותר בלימוד התורה. לשבת ולנסות להספיק ללמוד דברים שלא הצלחנו ללמוד במהלך ה'זמן'. ללמוד בשעות אחרות או בסגנון קצת אחר.

מאז ומתמיד רצינו להשיג שליטה גדולה יותר בתורה שבכתב, להבין את הפסוקים, להכיר את האירועים והחידושים, ולהנות מהעומק והמתקנות שיש בכל תיבה. 'בין הזמנים' זהו בהחלט הזמן וההזדמנות המתאימים לכך!

תמיד רצינו לרכוש שליטה טובה יותר בתורה שבכתב - 'בין הזמנים' זה הזמן וההזדמנות שלנו.

...

התקליט הזה, שהתקשר בצהריי אחד מימי השבוע, הזכיר לנו את דברי הגמרא הבאה:

"שאל בן דמה, בן אחותו של ר' ישמעאל, את ר'

התורה. ימתק את היצר הרע הזה על ידי שימושך אותו לבית המדרש.

ואו אז יגלה, מתוך שלא לשמה - יבוא לשמה, כמה עומק וחן מופלא יש בתורתנו הקדושה. כמה משמעות יש בכל תגוואות שכתב האונקלוס, לפרש ולבאר את תורת האלוקים.

...

החכם עיניו בראשו, לנצל את הימים שנותרו מ'בין הזמנים' (ומותר להמשיך גם ב'זמן אלו' כמובן) כדי להעמיק עוד חקר ועיון בפסוקי התורה. ללמוד ולהבין את הפסוקים - בנוסף לעשרות המפרשים שכבודם במקומם מונח - גם מבעד לאותיותיו של תרגום אונקלוס, אשר כל דבריו כגחלי אש.

כי ממנו ניקח לעבוד את השם'. אם היה לי כסף מיותר, הייתי מבקש להוציא תקליט עם צינטוק כזה: "תמיד רציתם לדעת את התרגום, ולא היה לכם פנאי ללמוד? עכשיו זו ההזדמנות שלכם! בהשתתפות בקו 'מה אהבתי' - תוכלו לרכוש שליטה טובה בתורה שבכתב, כפשוטה ובפירושה. וגם... גם בשפת הארמית, בה דיברו אבותינו וחכמינו".

'פרשת השבוע' - זה העוגן!

דווקא ב'בין הזמנים' בו לימוד התורה קצת נחלש, וסדרי הישיבות אינם מתקיימים על מתכונתם, זה הזמן לחזק ולהתחזק ולמצוא עוגנים שישאירו אותנו מחוברים.

תורתנו הקדושה תורת חיים, גם ב'בין הזמנים', שומרים על קשר עקבי, יציב ואיתן עם התורה. גם ב'בין הזמנים', שומרים על קשר, שומרים על רצף!

מקפידים לשמור על קשר עם הפרשה, ונשארים מחוברים לתורה. גם בתור בכניסה לגן-חיות, וגם בגן העיר מול המגלשות - יושבים עם חומש ולומדים, לא מתנתקים מצינור החיים!

'שנים מקרא' - זה העוגן!

הקפדה על שנים מקרא, מייצרת חיבור עקבי ומתמיד, וגורר בעקבותיו מחויבות שבועית לעצור להכיר את הפרשה, ללמוד את הרש"י ולעיין במפרשים.

עכשיו זו ההזדמנות שלכם!

ישמעאל, כגון אני שלמדתי את כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו והגית בו יומם ולילה", צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה, ולמוד בה חכמת יונית" (מנחות סט:).

אם היהודי הזה, בן דמה, שלפי עדותו והגדרתו, למד וסיים את כל התורה, עדיין אסר עליו דודו הגדול - רבי ישמעאל ללמוד חכמה יונית, מה נענה ומה נאמר אנחנו? כמה חובות גדולים ועצומים יש לנו, בטרם נחשוב ללחוץ 1 על התקליט בטלפון, ולאשר שאנחנו מעוניינים לקבל את השיעורים הללו ללימוד אנגלית...

...

אבל כבר ידוע לצערנו לא כולם באותה דרגה, ויש מי שאולי יכולים להתפתות וללכת שבי אחר צינתוקים כאלו או אחרים. ובעיקר להם מוקדשות השורות הבאות.

לכשתמצוי לומר, מי שממש קשה לו, מי שהיצר הרע שלו לגמרי מתעקש על לימוד שפה נוספת, הרי שכמו בהרבה מקרים, גם פה לתורתנו הקדושה יש מוענה מושלם. תרגום אונקלוס ממש יכול להתאים לדרישה זו.

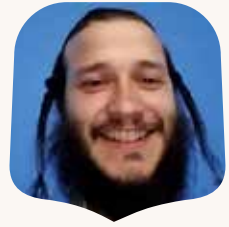
ומי שאולי מרים גבה לפשר הדברים, תמה להיכן אנחנו חותרים, נבקש את הרשות להסביר כוונתנו.

ברור הדבר כי דברי אונקלוס ברוח הקודש נאמרו למשה רבנו בסיני (מגילה ג), ומלבד שבודאי יש בהם עומק עצום ונפלא - איך שבמילים ספורות מתרץ ועוקף חבילי קושיות כידוע - עוד זאת שהרי כולו אמור בלשון ארמית, אשר אינה סתם עוד שפה בעלמא, כידוע, אלא חלק מהותי משלימות התורה ("ניתנה להם בימי עזרא בכתב אשורית ולשון ארמי" - ראה סנהדרין כא), ולא בכדי חלק גדול מהתורה שבע"פ - הזהור הקדוש והגמרא - נאמרו דוקא בה. כי יש בה חכמה עמוקה להבנת יסודות וסודות גדולים בתורה. והדברים עתיקים.

אולם בבחינת 'דיברה תורה כנגד היצר הרע', נוכל לומר, כי מי שבער בקרבו יצר של לימוד שפה נוספת, טוב יעשה אם יידע להיות חכם וסוחר, וישתמש בסקרנות העצומה הזו שהוא מעניק, כדי ללמוד ולהתבונן היטב בדברי התרגום אונקלוס על

תמיד רציתם לדעת את התרגום, ולא היה לכם פנאי ללמוד? עכשיו זו ההזדמנות שלכם! בהשתתפות בקו 'מה אהבתי' - תוכלו לרכוש שליטה טובה בתורה שבכתב, כפשוטה ובפירושה

הת"ח שסייע לכל נזקק

לארץ ישראל - בשער העלייה למטוס. "היו לו חמש עשרה דקות המתנה, וכשנוצר לו 'חלון' הוא לא רצה לאבדו ומיהר להתקשר אליי כדי לשמור על הקביעות היומית ללימוד המשותף". זו הייתה הפעם האחרונה בה למדו יחדיו.

מוזמ לפני ל"ג בעומר תשפ"א סיים ר' אליעזר צבי ללמוד הלכות שבת באופן מקיף ב'מבצר-הכוללים' והיה אמור להיבחן ביום ראשון שלאחר ל"ג בעומר, אצל רבני בד"ץ 'העדה החרדית' בירושלים. אולם במקום זאת, עלה ונתעלה לעמוד בכור המבחן בבית-דין של מעלה.

בקריית יואל מונרו, הכירו את דמותו של האברך הצעיר רבי אליעזר צבי יוזעף כתלמיד חכם בעל כישורים עילויים. כל מאי דעביד רחמנא לטב עביד, היה מחדיר בילדיו כל העת.

ר' אליעזר צבי נולד בארץ הקודש אך משפחתו עקרה לניו יורק זמן קצר טרם כניסתו לעול המצוות לעיירה החסידית קריית יואל.

החברותא שלו סיפר, כי ר' אליעזר צבי היה עסוק תמיד בדאגה לחפש דרכים כיצד לעזור ולסייע לכל נזקק. הוא התמסר ללימודו בהתמדה גדולה ודאג שלא להפסיק באמצע הלימוד.

במקביל היה מתמסר לילדיו ומחדיר בהם חיזוק לחיים, ואף היה דואג לסייע לזוגתו שבבית ככל שישל בשמחה וטוב לבב, בדיוק כפי שהאיר פנים לכל אדם.

מוכריו מספרים על איש שתמיד שרתה השמחה על פניו, למרות שהיה 'טרוד' בחובותיו-היומיים ללימוד בסדרים צפופים שקיבל על עצמו.

כחלק משמירת הזמנים, התקשר לחברותא שלו בעודו בדרך

נועם הנשמות

שבבים וגוונים מחייהם של מ"ה קדושי מירון תשפ"א
הרב אליעזר צבי יוזעף ז"ל

כל המשלים פרשיותיו עם הציבור, מאריכין לו ימיו ושנותיו

גבולך, וזה יביאך לידי הסרת מסוה הבושה מעל פניך עד שתאמר בפה מלא 'אוכלה בשר', ודומה זה קצת לפריקת עול מלכות שמים ולחקור איזהו מקומן של זבחים, והסיבה לכל זה הוא 'כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה'...' כי כל הקרב הקרב ביותר אל מקדש ה' יש עליו מורא מלכות שמים ביותר."

בְּנִים אִמָּם לְה' אֵלֶיְכֶם לֹא תִתְגַּדְדוּ... כִּי עִם קְדוֹשׁ אִמָּה... (ד, א-ג)

מה הקשר בין שני הפסוקים?

רש"י הירש: "לא 'גוי קדוש' באחדותו כלפי חוץ, אלא 'עם קדוש', המאוחד בעיצובו החברתי הפנימי למרות ריבוי חוליותיו. החברה הלאומית של העם הזה קנויה לה' וכל חוליותיה שוות בקדושתן וביחסן הישר אל ה', ועצם החזון הזה של חברה אנושית הקנויה לה' וחיים חברים עם מלאים הבנויים על בסיס ההשתעבדות לה', הוא הוא הייעוד שלשמו נבחרת בידי ה'.

פירוש 'לא תתגדדו' - אל תעשו חתך בגופכם; אולם במסכת יבמות (דף ג) אמרו שאיסור זה מוסב גם לגוף הלאומי ומכאן למדו את ההלכה 'לא תעשו אגודות אגודות! יש לשמור על האחדות במסגרת קיום התורה וחילוקי דעות ביחס להלכה ולמעשה של התורה אל יביאו לידי פירוד לחברות שונות, אל יביאו לידי פילוגים. ואכן גם קבוצת אנשים הנבדלת לעצמה, מחלקה צבאית מיוחדת, קרויה 'גדוד'. גם זו יכולה אפוא להיות משמעות 'לא תתגדדו': אל תתבדלו, אל תתפלגו לקבוצות ולמפלגות."

הנצי"ב מוולוז'ין: "נתן המקרא שני טעמים על איסור גדידה בכלי וקרחת ביד על מת: משום 'כי עם קדוש אתה...', פרוש ומובדל לגבוה, וא"כ יש לדעת כי כל צער ומקרה רע ר"ל רצון הקב"ה הוא לכבודו יתברך, או לכפרת עוון של החי שהוא גם כן כבוד ה' ורצונו, וראוי למי שמובדל לה' שיבטל צערו מפני רצון ה'."

התורה שלי

לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות מתוך ספרי 'תורתך שאלתי' שחיבר הרב חגי ולוסקי

כִּי יִרְחִיב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת גְּבוּלְךָ... וְאֶמְרָתְךָ אֲנִלָּה בְּעוֹר... (יב, ג)

מדוע פתחה התורה בהקדמה 'כי ירחיב...?'

רש"י: "למדה תורה דרך ארץ, שלא יתאוה אדם לאכול בשר, אלא מתוך רחבת ידים ועושר."

רמב"ן: "כאן אמר 'כאשר דבר לך', והם הגויים האלה, אשר ה' אלהיך נותן לך את ארצם, כי מיד לאחר שכבשו וחלקו הותר להם בשר תאוה. ואין טעם 'כי ירחק ממך המקום' שיהיה מותר בהרחקת המקום בלבד, שאם כן היו אסורים יושבי ירושלים בבשר תאוה. אבל עם כל ישראל ידברו ויאמרו להם, כי כאשר ירחיב השם את גבולכם ולא תהיו כולכם יושבים סביב למשכן כאשר אתם היום במדבר יהיה לכם בשר החולין מותר, כי אי אפשר שתלכו כולכם ממקום רחוק אל המקום אשר יבחר ה' ותזבחו זבחים שלמים כל מה שתאכלו."

אלשיך: "יאמר גדולתו יתברך, כי ראה כי זה דרך האיש ללכת שובב בדרך לבו, על כן דרכיו ראה ויתר טרם יעשנו באיסור. והוא, כי הנה זה דרכו של היצר הרע שקו לקו, מעט מעט כלה גרש יגרש את האדם מדרך ה'..."

כלי יקר: "הורה שאין האדם הומה אחר התאוות כי אם מתוך הרחבה יתירה, ואין ארי נוהם כי אם מתוך קופה של בשר' (ברכות לב ע"א). לכך אמר 'כי ירחיב ה' את

אלפי מתקשרים לקו 'מה אהבתי' זוכים לרכוש בקיאות בפרשה, ונכנסים להגרלות ענק! התקשרו ותזכו גם אתם: 0795-100-200

שמיני עצרת

רצון
השם
בעומק
הפרשה

לשוב לפני ר"ח אלול שלא להיות בחינת 'מעשר בהמה'

עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל תְּבוּאֹת זְרַעְךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה
שָׁנָה שָׁנָה. (דברים י"ד, כ"ב). המגיד מקאזניץ זיע"א
מביא בשם הרבי רבי אלימלך זיע"א על המשנה
במסכת ראש השנה "באחד באלול ראש השנה
למעשר בהמה, ר"א ור"ש אומרים באחד
בתשרי" - דמעשר הוא י' בחינת יראה, והיינו זה
המחכה וממתין מלחזור בתשובה עד ר"ח אלול
ואינו זוכר לפני זה, הוא בחינת מעשר בהמה, כי
יש להקדים לשוב לפני זמן זה. אמנם ר"א ור"ש

אומרים באחד
בתשרי, שרק מי
שממתין עד א'
בתשרי הוא בחינת
מעשר בהמה.

ואומר על זה
הרה"ק מקאזניץ,
על הפסוק "עשר
תעשר את כל
תבוואת זרעך
היוצא השדה שנה
שנה וגו'", עשר
תעשר הוא בחינת
יראה כנ"ל, שיש
להתעורר ליראה
ולתשובה, שהרי

קריאה זו קוראים לפני ר"ח אלול, שאז יש לתקן
הכל ולהתעורר לתשובה, "היוצא השדה שנה
שנה", כל מה שעשו ופגמו במשך השנה יש
להתעורר ולתקן. "והיה כי ירחק ממך הדרך",
כשהאדם רואה כמה רחוקה הוא ממנו דרך
התשובה, הרי כ"כ הרבה עשה והאיך ישוב ויתקן,
ע"ז אומר הכתוב "וצרת הכסף בידך" כסף מלשון
כיסופין, שיכסוף ויתאווה לשוב, והכיסופין האלו
יביאוהו ויגיעוהו לתשובה.

הרה"ק מסקווירא זי"ע היה חוזר על זאת
באדר"ח אלול, כהיום הזה שהוא ל' אב, ונענה
שאלו חוזרים היום יוצאים ידי חובה לכל הדעות,
אף לת"ק, שהרי עדיין הוא לפני א' באלול.

(כ"ק אדמו"ר מרחמסטריווקא שלי"ם א', מילין קדישין,
תשס"ו)

ייחודם של הימים האלה שמורידים שפע לשבים בתשובה

לא תבשל גדי בחלב אמו. יש לרמוז בזה, הדנה בימים האלו ימי הרצון הממששים
ובאים לקראתנו צריכין אנו לשוב בתשובה שלימה לפניו ית"ש, ולהמשיך ע"י
תשובה י"ג מכילין דרחמים על בני ישראל. לכן אנו אומרים בימים אלו עד יוה"כ
בכל יום השלש עשרה מדות, כדי לעורר הי"ג מדות רחמים על בני ישראל כאשר
היה ברצון הקדום - שעלה ברצונו לברוא את העולם היה רק כדי להטיב לבני
ישראל, והי"ג תרעין דרחמי הוא מזלא, שמזלא עולה בגימ' ג' היות, והן י"ב
אותיות ועם המקור הן י"ג...

...וע"י תשובה אנו מעוררים הי"ג מכילין כאשר היה ברצון הקדום שרצונו הוא רק
להטיב לבני" בכל מיני טובות, רק כשהשפע יורדת למטה שרי אומות העולם
מקטריגים על ישראל, לומר למה יזכו לחסדים גדולים כל כך. הקב"ה אומר להם,
כי חק הוא לישראל, פירוש, חוקה חקקתי גזרה גזרתי מראשית הבריאה ואי אתה
רשאי להרהר אחריה, וזהו "כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא.ה).

...וזה רמזו בפסוק לא תבשל גדי בחלב אמו, כי גדי הוא מזלא, כמאמר הז"ל, גדי
גדי וסנוק לא"י... וזהו לא תבשל גדי בחלב אמו, ר"ל כשתמשוך ברה"ע ע"י תשובה...
המזל העליון, תראה שלא יהיה בשום צמצום, כדבר שכבר נתבשל ונגמר שלא יוגדל
עוד יותר, רק בלי שיעור וסוף יתוסף רחמים על רחמים ושפע טובות על טובות על
בני ישראל.

(מאור ושמש, דאה)

המשמר הימים-טובים כראוי ניצל מקללה

ראה אנכי נתון לפניכם היום ברכה וקללה. והנה תיבת "היום" יתירה לכאורה,
והיה יכול לכתוב "ראה אנכי נתון לפניכם ברכה וקללה"?

ונראה לומר, כי הנה הקדוש ברוך הוא נתן לישראל חמשה ימים טובים בשנה:
ראש השנה, יום ראשון של סוכות, יום שמיני חג עצרת, יום ראשון של פסח, חג
השבועות. ואם היו ישראל שומרים חמשה ימים טובים אלו כהלכתם היו ניצולים
מחמשה ימים רעים שהם: צום גדליה, עשרה בטבת, שבעה עשר בתמוז, תשעה
באב ועשרה באב.

וזהו שאמר הכתוב: "ראה אנכי נתון לפניכם היום", דהיינו ה' יום, חמשה ימים
שהם ברכה וקללה, ואם אתה נוהר באלו הימים טובים שהם לברכה, אזי תנצל
מהימים שהם לקללה.

(בן איש חי, בדרשות)

כיבוש היצר הוא תמיד כחוט השערה בלבד

...נתון לפניכם היום ברכה וקללה. פירוש: שבכל עת וזמן יש ב' הדרכים לפני
האדם. כמו שאמרו בספרי: משל לזקן שעומד על פרשת דרכים ומוהיר זה הדרך
תחילתו קוצים וסופו מישור כו'. נמצא הצדיק ג"כ עומד תמיד באמצעיות ב'
הדרכים ימין ושמאל. וזהו שאמרו: הגדול מחבירו יצרו גדול כו'.

ואמרו חכמים: לעתיד לבא הקב"ה מביא יצה"ר ושוחטו, צדיקים נדמה להם כהר
ובוכין איך יכלנו להלחם בו. ורשעים נדמה להם כחוט השערה ובוכין איך לא
יכלנו לכבוש חוט שערה כזה. והענין, כי לעולם יש רק חוט השערה. והצדיקים
שגוברים עליו פוגעין אח"כ בחוט השערה אחרת, וכן לעולם עד שמתרבה ונעשה
כהר. אבל זה הרשע הנשאר עומד, הרי הוא עומד בחוט השערה אחת. וזה ענין
הצדיקים אין להם מנוחה כו'.

וזהו שאמרו שלא יתגאה האדם בהיותו נתעלה באיזה מדרגה. כי גם שם יש לפניו
שני הדרכים כנ"ל. אמנם על ידי זה מרויחין הצדיקים הברכה, בהיותם מניחין דרך
הרע ובוחרים בדרך הטוב. והוא השכר שלעתיד... אמנם בעבור היגיעה וזכה אחר
כך בזמן המנוחה.

(שפת אמת, ראה תרל"ז)

רוצים לקבל את 'מה אהבתי' מידי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- maahvti@gmail.com

לפני שיוצאים

לומדים על שבחה של ארץ ישראל

לפני שיוצאים לטייל ב'בין הזמנים' לומדים על שבחה של ארץ ישראל

"כי ה' אלוהיך מביאה
אל ארץ טובה, ארץ
נחלי מים, עינת ותהמות
יעאים בבקעה ובקרו:
ארץ חטה ושערה,
ועפון ותאנה ועמוץ,
ארץ זית שמן ודבש"

(פרשת עקב. דברים ח, ז-ח)

הצטרפו לרבבות לומדי מסלולי 'מה אהבתי'

עונים על מספר שאלות ידע ובקיאות בפרשה
ונכנסים להגרלות השבועיות על אלפי שקלים

0795-100-200

מה אהבתי

וען נסיון רשור שיש טקס וחדר וזכוכ כזו ע"ד קדושי מין

שאלות השבוע

שאלות שבועיות לעידוד ורכישת בקיאות בפרשת השבוע ובמפרשי התורה

||| אור החיים

1. ואותו תיראו רומז על סדר (יג, ה)
 - א מועד
 - ב נזיקין
 - ג קדשים
2. מדוע אין להתגודד על מת? (יד, א)
 - א כי בניס אתם לה' אלוקים
 - ב כי זה מנהג האומות
 - ג כיון שאין ראוי לבכות על עניני עולם הזה
3. לשמור ולעשות (טו, ה)
 - א לשמור - מצות עשה, לעשות - מצות לא תעשה
 - ב לשמור - מצות לא תעשה, לעשות - מצות עשה
 - ג לשמור - זה לימוד, לעשות - זה הקיום
4. מדוע כפל ואמר "תחל לספור שבעה שבועות" (טז, ט)
 - א ללמדך שחייב גם בזמן הזה
 - ב ללמדך שגם כשהתבואה מן העליה חייב בספירה
 - ג שתי התשובות נכונות
5. מתי אמר הכתוב "למינהו, למיניהם"? (יז, יג)
 - א רק אם יש בו מינים הרבה ומשונים
 - ב על נשר והדומים לו
 - ג אם יש בו מינים מועטים ודומים לו קצת

||| ספר החינוך

{שאלות ע"פ ספר החינוך בפרשתנו}

מצוה תלו

1. מדוע נתנה התורה כמה אפשרויות איבוד לעבודה זרה?
 - א כל מין במה שראוי לו
 - ב כל מין במה שיהיה יותר משחית וממור חורבנו
 - ג שתי התשובות נכונות

מצוה תלז

2. מי מוזכר בדברי רבינו במצוה זו?
 - א אברהם, לוט ודניאל
 - ב אברהם יצחק ויעקב
 - ג דוד המלך ומרדכי היהודי

מצוה תלח

3. מי שעבר והקדיש בימינו?
 - א ונשלמה פרים שפתינו, ועלה בידו כאילו הקריב
 - ב אין סיפק בידו, לפי שהבית חרב בעוונות
 - ג יפריש מעות לצדקה כנגד שווי הקרבן

מצוה תלט

4. לאיזו פרשה מפנה רבינו במצוה זו?
 - א עקב
 - ב אחרי מות
 - ג משפטים

מצוה תנא

5. כמה דברים מפסידים את השחיטה?
 - א עשרה
 - ב שלשה
 - ג חמשה

||| מקרא

1. איפה נמצאים הר גריזים והר עיבל בערבות מואב
 - א בארץ ישראל
 - ב בסמיכות להר סיני
2. מי הם הארבעה שצריך לשמח
 - א לוי, גר, אלמנה ועבד עברי
 - ב כהן, לוי, גר ויתום
 - ג לוי, גר, יתום ואלמנה
3. יחמור
 - א עוף טהור
 - ב חיה טהורה
 - ג בהמה טמאה
4. 'וְשִׂמְחֶתָּ בַּחֲגֹה' - מה המשך הפסוק?
 - א אֶתְּה וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ
 - ב כָּל־תְּבוּאֹתֶיךָ וְכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
 - ג וְהֵייתָ אֶף־שִׂמְחָה
5. איזה מועד לא מוזכר בפרשתנו?
 - א שבועות
 - ב ראש השנה
 - ג סוכות

||| תרגום אונקלוס

1. וביין ובשכר
 - א יין זהו יין ישן, ושכר - יין חדש
 - ב יין זהו יין חדש, ושכר - יין ישן
 - ג יין זהו מיץ ענבים, ושכר - מיץ צימוקים
2. מהו התרגום של חג השבועות
 - א שבועיא
 - ב קציר
 - ג עצרת
3. 'חמי'ע' הוא?
 - א שיעור
 - ב לחם
 - ג חמץ
4. אביון בלשון תרגום, נקרא
 - א מסכן
 - ב עני
 - ג שפל
5. מה התרגום של 'חופשי'
 - א בליעל
 - ב בן חורין
 - ג עשיר

||| רש"י

1. לא תאבה לו
 - א לא תקשיב לו
 - ב לא תאהב אותו
 - ג לא תעזור לו
2. וְהָרָאָה, וְאֵת־הָאֵלֶּה וְהִדְּיָה
 - א שלשה סוגי עונות דורסים
 - ב מיני שרצים המצויים בים
 - ג עוף אחד עם כמה שמות
3. בהמות וחיות טהורות
 - א יש יותר מן הטמאות
 - ב יש פחות מן הטמאות
 - ג מספר הטמאות והטהורות שווה
4. לקט שכחה ופאה, האם חייבים במעשר
 - א פטורין
 - ב חייבים
 - ג רש"י הביא ב' דעות
5. לחם עוני
 - א לחם שעונין עליו דברים הרבה
 - ב לחם שמוזכר את העוני שנתענו במצרים
 - ג לחם שהעני אוכל מרוב דחקו

||| רמב"ן

1. ועל דרך האמת "לשכנו תדרשו" (יב, ה)
 - א רמז ללשכת הגזית במקום המקדש
 - ב רמז לשכינה הקדושה
 - ג רמז שאין לסור מדברי החכמים
2. וזבחת... "כאשר צויתך", מתי? (יב, כא)
 - א על פה בהלכה למשה מסיני
 - ב במרה
 - ג בדיני קרבן פסח
3. שמר ושמעת "את כל הדברים האלה" (יב, כח)
 - א לרבות גם מצות דרבנן
 - ב לאסור עדות שקר שמוציא ממון מחברו
 - ג להכניס בשמירה זו גם הטוב והישר
4. דבר מהודש שיעשה בשינוי טבעו של עולם (יג, ב)
 - א קרוי מופת
 - ב קרוי אות
 - ג קרוי נבואה
5. מהחל חרמש בקמה (טז, ט)
 - א המדרש למד שלא תהא קצירת העומר אלא בחרמש
 - ב שלא תתחיל בספירה קודם קצירה
 - ג שיש לעשות כן אפילו חל בשבת

במדור זה יוצגו מדי שבוע השאלות של 'מה אהבתי' בששה מסלולים שונים.
 לומדים את הפרשה, מתקשרים לקו מה אהבתי, 0795-100-200
 עונים על 'שאלות השבוע' ונכנסים להגרות הענק מדי שבוע

הַרְשֵׁל הַבֵּן אֶת הַסִּפְנָה הָאוֹרְבֶת לְגִיסוֹ, וּבְלִי הַסּוּס הוֹצִיא אֶת הַמְטֵבֶע הַתָּקַר וּמָסְרוֹ לְגִיסוֹ. הוּא הַסִּבִּיר לּוֹ אֶת דְּבַר יְחֻדּוֹ שֶׁל הַמְטֵבֶע וְכוּחוֹ פְּחָפֵץ שְׁמִירָה

סיפור של שבת

הַמְטֵבֶע הַנְּעַלֵם סִים אֶת תְּפִקִּידוֹ בְּעוֹלָם

"אני מזכיר להשיג מטבע; זו זכות גדולה", אמר בלבו הנער היתום הרשל. קשר מיוחד נרקם בינו ובין האדמו"ר רבי יעקב פרידמן מהוסטאיטין. הרבי קרבו ורחבו מאוד, והוא היה בן-בית אצלו. פחסיד, ידע הרשל היטב את משמעותו וערכו של המטבע הנתון מידיהם של אדמו"רי בית ריון, לשמירה ולהצלחה.

עוד בילדותו ראה בארנקו של אביו, ר' חיים, מטבע שקבל מרבו, ועליו שמר מפניו משמר בארנק מיוחד. כשנפטר, פשטשו בני הבית בארנקו, בנסיון למצוא את המטבע, אך הוא נעלם. אחר-כך שמעו בני המשפחה מפיו של פחסיד זמן כי "דרכו של מטבע קדוש להעלם לאחר שעשה את מלאכתו ובצע את השליחות שלו שמה נתן".

הרשל הבן שמע מהחסיד רבות על המטבע וסגולתו, ועל החשיבות שכל חסיד יהיה מציד במטבע שנתן לו מרבו. הוא החליט לחפש הודמנות ושעת רצון לבקש מטבע כזה מרבו.

ערב אחד הקדים הרשל לבוא לבית רבו לפני שעת הפנותה, ועמד לצד שער החצר. רבי יעקב טיל את טילו חיומי על השביל המרצף, והבחין בהרשל. הוא רמז לו באצבעו להתקרב אליו.

"אילו חדשות שמעת היום?", שאל את הרשל.

צינוו של רבו הוסיף תפלה אישית ומיחדת על המטבע המצוי בידי גיסו הלוחם, ובקש שיפגע את פגלתו וישמר עליו.

אף שהוא עצמו לא שרת ביחידה קרבית, היה מזדאג מהעבדה שהוא נקרא למלחמה ואין בידי מטבע לשמירה.

בחפשותו הראשונה, בדרך לביתו בתל-אביב, עצר שוב ליד ציון רבו, והניח על המטבע מטבע של לירה. הוא אמר כמה פרקי תהלים, ובקש כי תחול על המטבע הזה ברכתו של הצדיק, ויהיה זה מטבע חלופי למטבע שפסד ליד גיסו. לאחר מכן לקח את המטבע ופנה לדרך.

הוא נסה להכניס את המטבע לכיס הארנק שבו שכן המטבע הקודם, אך המטבע הזה היה גדול מקודמו, וסרב להכנס. הרשל הכניס אותו לתא אחר בארנק והדביק את התא לכל ארבו בסרט דביק. לאחר מכן אף הדק את התא מפל צדדיו בעזרת מהדק סכות.

מלחמת יום הכפורים הסתיימה. כשיצחק-מרדכי, גיסו, שב מהחזית, ספר בהתרגשות כי נצל כמה פעמים מקונות ודאי פעם אחת פגע פגז אויב במשאית עמוסת פגזים שבה ישב. מפל יושבי המשאית לא נותר איש חי, והוא נצל.

"אני בטוח שהמטבע שהיה שמור בכיס הלצתי הגן עלי מכל רע". הוא הוציא את המטבע והשיבו להרשל, בהבעת תודה עמוקה.

כששוב לידו המטבע המקורי, הוציא הרשל את ארנקו, לקח ספין חדה ומספרים כדי לפתח את 'שערי' התא הנעול בסכות ובסרט דביק.

כשהצליח לפתח את התא, נדהם. המטבע נעלם.

אז אז נזכר בדברי החסיד הגון: "המטבע נעלם עם תם שליחותו ותפקידו בעולם".

(שיחת השבוע, ענ"י אהוד צדיק)

הרשל השיב כי שלושה חילים נשבו בידי המצרים, בפשיטה שהיתה בגבול עם מצרים.

עננה של צער פסטה את פני הצדיק. "עד מתי זה ימשך?!", קרא בכאב. בעודו מוהרהר אמר הרשל: אם ה' הוא אביהם של יתומים ואלמנות, שידריך כלל ים להם מנחם, ודאי שהוא אביהם של השבויים, שאין להם מנחם".

דברי העידוד שאמר הסירו מעט את עננת הצער מעל פני הצדיק. הרשל ראה שא שעת כשר ואמר: "אולי אוכל לבקש בקשה שלא העזתי לבקש עד היום. האוכל לקבל מטבע לשמירה?".

כשיצא הרשל מחדרו של הרבי ומטבע שילינג אנגלי בידו - לא היה מאשר מפוננו. בבית נתפר בעבור המטבע פיס מנד, עליו רשם את שמו וכתבתו, ובצד השני את תאריך קבלתו ושמו של רבו.

מאותו היום לא יצא הרשל לרחוב בלי הארנק שבו המטבע. אתו חש שמור ומוגן. המטבע העניק לו תחושת בטחון שלותה אותו. אחרי הסתלקות רבו נעשה המטבע יקר בעיניו עוד יותר. הוא חש כי במטבע הזה באה לידי בטוי רוחו של הצדיק, שהיה אוהב עליו כל-כה.

חלפו שנים. מלחמת יום הכפורים פרצה. גיסו של הרשל, יצחק-מרדכי, גיס למערכת במוציא הצום, כתל חיל רגלים משרון.

הרשל הבן את הספנה האורבת לגיסו, ובלי הסוס הוציא את המטבע הקור ומסרו לגיסו. הוא הסביר לו את דבר יחודו של המטבע וכוחו פחפץ שמירה. הגיס הזה לו ונפרד מפוננו. בעבר יומים גיס גם הרשל. הוא נקרא להגיע למפקדת הגולן. את הנסיעה עשה במכוניתו.

בדרך עצר בסבריה, ושם פקד את פל צייני אדמו"רי בית הוסטאיטין בבית העלמין הישן, ושטח תפלה בעבורו ובעבור פלל ישאל. ליד

הארץ (אף שאין דרכו בכך) ויצפצף 'שרקרק' הרי זה סימן שבה המשיח. (והל"ד שנוחה לכך במהרה בימינו).

ועל פי זה כתב בספר **תרגם אברהם** (בויקרא י"א י"ח) בשם אביו הגר"א **מווילנא** לגורם בתרגום 'שרקרקא', אמנם לפנינו בתרגום אונקלוס אין גירסא כזו כלל, וגם בספרי תימן אין גירסא כזו, וגם **במתורגמן** (בשורש יקרק) גורס 'יקריקא'. ובאמת אף שבגמרא מוזכר שערך זה משמיע 'שרקרק' בערוך (ערך שרק) כתב שהוא משמיע 'ררקוק' וברוקה (לפרשת שמיני) כתב שהוא משמיע 'ירקיק' וכפי הנראה צפצפוי אינם אלא כעין 'שרקרק' אבל לא ממש מדויק כך וא"כ אף שבגמ' הוא מוכנה שרקרק אולי אונקלוס מכנה אותו יקריקא.

מי"ם ומקראות לאורם של אונקלוס ורש"י

מיהו השרקרק בימינו?

ואת הַרְחָמָה (דברים י"ד י"ו)

ותרגם אונקלוס: וַיִּרְקִיקָא

בגמ' בחולין (ס"ג א') כתוב שהרחם זהו עוף המכונה 'שרקרק', וכאשר הוא יושב ומצפצף 'שרקרק' הרי זה סימן שבאו רחמים (גשם) לעולם, וכשישב על

